

[Bertel Dahlggaard.]

Men foreløbig må vi altså endnu slide et svagt mindretalsministerium, der synes optaget af at klare dagen og vejen og proklamerer det som en dyd, at den vil reformere det mindst mulige i denne rigsdagssamling. Med denne indstilling er det jo ret klart, hvad regeringen tilsigter. Den vil sidde. Militærpolitisk og udenrigspolitisk sidder den i læ af socialdemokratiet. Den forfatningssag, som venstre har trukket i langdrag år efter år, vil regeringen dernæst indenrigspolitisk nu skyde frem foran sig som et skjold og gøre indrømmelser, som venstre aldrig ville have gjort som opposition, og i så tilfælde ved regeringen, at den her vil få en ivrig medhjælp fra det radikale venstre. Kunne grundlovssagen så langsomt modnes, så langsomt, at der går to år dermed i stedet for eet, ja, så gik den tid, og imens måtte man så indenrigspolitisk yppe kivi om så lidt som muligt. Det er sådanne tanker, der stråler ud af statsministerens øjne, når hans mund er lukket.

Men får statsministeren fred med en indenrigspolitisk set så negativ indstilling? Ja, en stakket stund i hvert tilfælde, thi på samme måde som regeringen er svag, er der momenter, der for tiden også gør oppositionen svag. Ikke blot har regeringen som nævnt politik tilfælles med det største oppositionsparti på det vigtige militærpolitiske område, men socialdemokratiet har ikke, med vinter- og forårsstorme liggende foran sig, særlig lyst til aktion. Og hertil kommer endnu en ting, der tæller med, nemlig at socialdemokratiet jo også, hvis den nuværende regering forsvandt, kun har muligheden af en ny mindretalsregering at byde på. Derfor kan man med megen ret sige, at både regering og opposition befinder sig i en svaghedstilstand. I en sådan tid kommer der til at hvile et ganske særligt ansvar på folketinget, et ansvar for at tingene dog ikke går helt i opløsning, inden der kan skabes mere stabile regeringsforhold, men også et ansvar for, at man på det nuværende tidspunkt vurderer hele landets økonomiske stilling nøgternt, uden hensyn til partipolitiske formål.

Må jeg i denne forbindelse sige, at jeg forstod, at det ærede medlem hr. Fibiger, der nu talte, i ganske særlig grad var tilfreds med tingenes nuværende tilstand; han proklamerede her virkelig overfor hele folket den moderat-konservative blokdanelse, som den faste institution i dansk politik i al fremtid. Her var ikke brist eller revne; det var en omfavnelser af venstre så søm, med forsikring om evig kærlighed.

For nogle dage siden stod der en rørende meddelelse i vore blade om en kvinde, der havde ventet i 40 år på sin ungdomselskede, som nu vendte hjem fra udlændigheden og giftede sig med hende. Det er denne situation, det ærede medlem hr. Fibiger også har ventet på i 40 år, en situation, hvor de to partier endelig er blevet eet og smedet sammen, med „Sorø Amtstidende“ som forlover. Venstre måtte være endnu mere hårdhjertet, end vi kender det, hvis det ikke også overfor offentligheden lagde tilsvarende følelser for dagen.

Og dog, hvem kan lodde sjælens dybder? Jeg mindes i foråret, da der pludselig lød en venstrerøst fra Vestjylland. Det var det ærede medlem hr. Øllgaard, der på et møde frejdigt erklærede, at han gerne så en politisk udvikling, hvorved de konservative elementer i venstre efterhånden udskiltes. Et samarbejde, sagde det ærede medlem, med det radikale venstre ville efter hans anskuelse være mere naturligt.

Det ærede medlem hr. Øllgaard er siden blevet tavs, men denne hjertets tale kan stå som et monument over en historisk udviklingslinie i dansk politik. Det er historiske brydninger i dansk politik, der atter her slår igennem. Sålænge vi har haft en fri forfatning, har disse brydninger bestået, latente eller åbenlyse. Fra bondevennernes reformkrav i forrige århundredes midte går der en linie gennem Hørups og Bergs politik til vore dages radikale venstre, og en moderat-konservativ linie fører fra 1860ernes lidet udprægede partidannelse gennem Bojsen og Madsen-Mygdal ned til stærke konservative elementer indenfor venstrepartiet i dag. Det er disse elementer, der i dag har overtaget, men det ærede medlem hr. Øllgaards udtalelse viser, at tvivlen om denne linies bærekraft gnaver i sindet.

Det er dette spørgsmål, der for det danske folk atter og atter vender tilbage: om vort folk tror, at lykken ligger gemt der, hvor der i økonomisk, social og kulturel henseende går et skel gennem folket mellem en moderat-konservativ blok på den ene side og en socialistisk blok på den anden. Den danske folkekarakter har endnu aldrig kunnet forlige sig med et sådant perspektiv for vort folkeliv. Det er det, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har givet udtryk for, og ikke det standpunkt, som det ærede medlem hr. Fibiger tillagde ham: at han kun kunne tænke sig en socialdemokratisk regering her i landet. Tværtimod var det ærede medlems udtalelse møntet på et ønske om en tilstand med en regering bestående af tre